

Begroting 2015

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief 2015.....	1
Verplichte paragrafen	7
Programmabegroting.....	9
Toelichting programmabegroting	10
Bijlage I: bijdragen gemeenten 2015	15
Bijlage II: fonds Recreatie en Toerisme	16
Bijlage II-I: wijziging in verband met bezuiniging.....	17
Bijlage III: investeringsstaat.....	18
Bijlage IV: meerjarenraming 2014-2018	19

Begroting 2015

1. Algemeen

Voor u ligt de begroting voor het dienstjaar 2015.

Het Recreatieschap Drenthe voert zowel financieel als inhoudelijk een beleid gericht op effectiviteit en efficiency. Dankzij dit beleid is het bestuur er in geslaagd de exploitatiekosten voor 2015 gelijk te houden aan de raming voor 2014.

De basis voor de raming van prijsgevoelige budgetten bestaat uit het actuele prijspeil van eind 2013.

2. Bezuiniging

De Vereniging Drentse Gemeenten heeft in aansluiting op de zware bezuinigingen die de gemeenten treffen aan de gemeenschappelijke regelingen en de andere verbonden partijen verzocht, ingaande 2012 tot een bezuiniging van minimaal 10% te komen voor een periode van tenminste 3 jaar. Het Dagelijks Bestuur heeft hieraan gehoor gegeven en dit – evenals vorige jaren - verwerkt in de begroting van het Recreatieschap Drenthe. En dit ook in de komende jaren te continueren, dus ook voor 2015 en verder.

Het is van belang erop te wijzen, dat de beïnvloedbare kosten bij een kleine organisatie als het Recreatieschap Drenthe zeer beperkt zijn. Veel kosten zijn structurele kosten, zoals de kosten voor huisvesting, salaris, verzekering en accountant en zijn in principe niet of slechts zeer moeilijk te wijzigen.

Dit betekent, dat de verwerking van normale kostenstijgingen binnen de begroting dient plaats te vinden om op de nullijn te kunnen blijven.

De loonkosten maken een zeer groot deel uit van de exploitatiebegroting van het Recreatieschap Drenthe. Periodieke stijgingen en verplichtingen vanuit de CAO zijn dus ook binnen de begroting 2015 verwerkt zonder kostenverhogende effecten.

Om dit alles te kunnen realiseren is binnen de begroting een bezuiniging van zo'n 11% gerealiseerd. Dit, ten laste van de nog beïnvloedbare kosten, zoals bureaunkosten en onderhoud. Het niveau van deze beïnvloedbare kosten en met name de post onderhoud daalt daarbij wel naar een – in onze optiek – risicovol minimum. Immers meer en meer bewegwijzering en bebording wordt ten laste van deze post onderhouden. Te denken valt hierbij aan de bewegwijzering van het fietsknooppuntensysteem, de ATB routes, bebording hunebedden, bebording Geopark, toiletgebouwen recreatievaart, enzovoort.

Een verdere verlaging van de post onderhoud zal de staat van deze voor toerisme in Drenthe zo belangrijke voorzieningen tot een onaanvaardbaar niveau kunnen aantasten.

Algemeen is het Recreatieschap Drenthe er in geslaagd om – zelfs met de nu voor deze kleine organisatie forse bezuinigingen – op een goede, verantwoorde maar ook initiatiefrijke wijze te blijven functioneren.

Het Recreatieschap Drenthe met haar zeer beperkte personeelsformatie van slechts 7,25 fte een uiterst effectieve inzet weet te bereiken met zeker voor de gemeenten positieve effecten. Zowel projectmatig als ook financieel.

Door het Algemeen Bestuur is in 2013 besloten om voor 2013 en de volgende jaren te komen tot een bezuiniging van 10% en een extra bezuiniging (€ 2.500,-- per gemeente) op het fonds voor Recreatie en Toerisme. Dit is een structurele bezuiniging.

Hierdoor worden de kosten van het Recreatieschap Drenthe met zo'n 13 % verminderd!

Fonds

Jaarlijks wordt door de Drentse gemeenten een bedrag voor dit fonds beschikbaar gesteld. Dit bedrag is gebaseerd op een – in de gemeenschappelijke regeling verankerde – component in samenhang met de dagrecreatie (een vaste bijdrage per gemeente) en een variabele component gebaseerd op de toeristische overnachtingen in een gemeente. Met andere woorden: een deel van de toeristenbelasting wordt feitelijk via het Recreatieschap Drenthe ingezet. De omvang van het fonds was in 2013: € 243.138,--. Zoals uit de jaarrekening 2013 blijkt is via het fonds een zeer effectief beleid mogelijk, waardoor een groot aantal investeringen mogelijk zijn. In 2013 voor een totaalbedrag van € 5.506.342,--.

Dat dit fonds uniek is mag blijken uit het feit dat de VROM-raad in een rapport: “Groeten uit Holland – advies over vrije tijd, toerisme en ruimtelijke kwaliteit” (blz.113), het fonds in Drenthe aanhaalt als voorbeeld van effectief gezamenlijk beleid. Doelstelling van het fonds is financiële middelen snel en efficiënt beschikbaar maken voor nieuwe ontwikkelingen in het kader van Recreatie en Toerisme. Hierbij vormt met name de mogelijkheid via inzet van het fonds andere subsidiegelden te genereren, een belangrijk aspect. Deze opzet is, zo blijkt uit onderstaand, met groot gevolg uitgevoerd.

Inzet

In de jaren 2009 – 2013 heeft het fonds meegeholpen aan een investering in het Drents recreatief/toeristisch product van circa € 25 miljoen. Dankzij het fonds zijn onder andere de aanleg en onderhoud van fietspaden, het project Internationaal Geopark de Hondsrug, voorzieningen voor de vaarrecreatie, ontwikkelingen dagrecreatie, poorten nationale parken, realisatie ATB routes en de aanleg van een wandelknooppuntensysteem op een actieve en snelle wijze ondersteund. Daarmee is de inzet van subsidiemiddelen mogelijk gemaakt en/of vergroot en kan op een alerte wijze worden ingespeeld op wensen vanuit de overheid en het bedrijfsleven.

Het is mogelijk gebleken projecten in gang te zetten die anders niet, in beperktere omvang of met een veel langere aanlooptijd zouden zijn gerealiseerd. Uit reacties van zowel gemeenten, bedrijfsleven als ook uit eigen constatering kan worden opgemerkt dat het fonds volop aan zijn doelstelling beantwoordt: het op effectieve en efficiënte wijze zorgen voor vernieuwing en stimulering van Recreatie en Toerisme in Drenthe en Ooststellingwerf.

3. Nieuwe ontwikkelingen 2015 – 2016

De recreatief/toeristische sector - een optelsom van accommodaties, attracties en detailhandel - is voor Nederland steeds meer een economische sector van betekenis. Dat geldt zeker ook voor Drenthe, dit werd uit het Ecorysrapport 2012 opnieuw duidelijk.

De toeristische markt is niet alleen omvangrijk (vrijtijdsbestedingen vormen direct na elementaire levensbehoeften als voeding, huisvesting en medische verzorging de belangrijkste post in de particuliere consumptie) maar ook sterk in beweging. In vergelijking met een tiental jaren geleden is deze markt minder voorspelbaar, meer diffuus en meer gesegmenteerd geworden. Hierdoor wordt het steeds moeilijker grip op de markt te krijgen en te houden.

Voor de lokale overheid is het belangrijk inzicht te hebben in de dynamiek van de recreatief/toeristische markt. (Zij is namelijk zowel aanbieder van specifieke voorzieningen als ook (in het bijzonder) voorwaardenscheppend). Bovendien is de recreatief/toeristische bedrijfstak van groot belang voor de regionale inkomensvorming en de werkgelegenheid.

Dit betekent niet dat de overheid de recreatief/toeristische markt uitsluitend moet volgen. Om een regio aantrekkelijk en leefbaar te houden is het van essentieel belang dat duidelijk een stimulans uitgaat vanuit de gemeenten (randvoorwaarden en eisen geformuleerd worden). Het Recreatieschap Drenthe speelt al een groot aantal jaren een aanjagende en uitvoerende rol bij de nieuwe ontwikkelingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe.

In 2016 zal – naar het nu zich laat aanzien – een directiewijziging plaatsvinden. De huidige directeur zal 31 december 2015 zijn functie neerleggen en vervolgens voor 2 dagen per week gedurende nog een periode van 1,5 jaar als projectmedewerker aan de slag gaan. Rond zijn opvolging zal derhalve in het najaar van 2015 nadere besluitvorming dienen plaats te vinden.

a. Het regionale recreatief/toeristisch product

In Drenthe heeft in navolging van landelijke ontwikkelingen, een kerntakendiscussie plaats gevonden ten aanzien van de taken van provincie en gemeenten. Gesteld kan en mag worden dat Recreatie en Toerisme zich in hoofdzaak op het gemeentelijk niveau afspeelt. Fietspaden, wandelpaden, dagrecreatieterreinen, routes en boswachterijen zijn gesitueerd op gemeentelijke eigendommen en/of hebben belangrijke effecten op het gemeentelijk beleid. Juist Recreatie en Toerisme zijn bij uitstek beleidsterreinen waarbinnen gemeenten in het belang van de gemeentelijke ontwikkeling zelf sturend kunnen optreden. Een (niet onbelangrijk) bijkomend aspect is dat het merendeel van de kosten voor instandhouding van de recreatieve infrastructuur en de realisatie van nieuwe voorzieningen voor rekening van de gemeenten komt.

Planologisch zijn de gemeenten verantwoordelijk. De promotie van Drenthe behoort niet tot de directe taak van het Recreatieschap Drenthe. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met Marketing Drenthe en Tourist Info Drenthe. De laatste jaren wordt steeds meer de nadruk gelegd op de kwaliteit en samenhang van de Drentse vrijetijdsvoorzieningen. Elke toerist brengt weer geld en werk met zich mee. Voor de toerist en recreant bestaan er geen gemeentegrenzen. Het Recreatieschap Drenthe zet zich hier ten volle voor in. Wil er daarnaast sprake zijn van een eenduidig en kwalitatief goed ontwikkelde vrijetijdssector dan dient er sprake te zijn van duidelijke samenhang en afstemming tussen de diverse gemeenten.

Dit geldt niet alleen voor routegebonden recreatie maar tevens voor alle zaken die van belang zijn voor Recreatie en Toerisme in Drenthe. Intergemeentelijke samenwerking ten aanzien van Recreatie en Toerisme is dan ook een keiharde noodzaak. Op deze manier kunnen alle Drentse gemeenten en ondernemers optimaal profiteren van de recreatieve en toeristische bestedingen. De samenwerking binnen het Recreatieschap Drenthe geeft hieraan een goede basis.

b. Algemene trends

Per saldo zijn de belangrijkste trends voor de toekomst als volgt weer te geven:

- marktfragmentatie, dat wil zeggen een voortdurende toename van het aantal marktsegmenten en het uiteenlopen van de wensen en verwachtingen van de diverse doelgroepen;
- een toenemende vraag naar kwaliteitsproducten, goede service en dienstverlening;
- een toenemende vraag naar producten en diensten, toegesneden op een ouder publiek;
- de effecten van de verslechterende economie op de toeristische keuzen;
- een toenemende behoefte aan goede informatie over het recreatief/toeristisch product;

- vanwege de toenemende concurrentie tussen recreatief/toeristische regio's wordt een goed en informatief promotiebeleid, een overzichtelijke weergave van de diverse mogelijkheden, samenwerking en een correcte beeldvorming in de promotie onontkoombaar;
- het ontstaan van een grotere mobiliteit door de groei van het aantal huishoudens en de individualisering van de vakanties;
- een trend naar het ondernemen van meer kortere vakanties per jaar;
- een toenemende belangstelling voor het cultuurhistorisch erfgoed;
- meer aandacht voor actieve/sportieve, gezondheidsondersteunende, educatieve, milieubewuste en natuurlijke vormen van vrijetijdsbesteding;
- de toenemende aandacht voor de combinatie toerisme en zorg;
- het ontstaan van een vraag naar het kunnen ondernemen van veel verschillende activiteiten binnen een korter tijdsbestek, bijvoorbeeld in een geclusterd aanbod van vrijetijds mogelijkheden;
- het toenemen van de behoefte aan recreatief medegebruik van gebieden in de omgeving van recreatief/toeristische bedrijven.

c. Beleid 2016-2019

In het kader van de begroting 2015 is het goed stil te staan bij de ontwikkelingen in de volgende jaren. Ook in de recreatief/toeristische sector zal de problematische economische ontwikkeling van ons land voelbaar worden. Naar nu blijkt is echter juist nu de recreatief/toeristische sector in toenemende mate van belang voor de lokale economie. Vooralsnog heeft de sector slechts beperkt de effecten van de crisis gemerkt. Echter, ook hier zullen op de langere termijn de gevolgen merkbaar zijn van de verminderde bestedingen van de consument.

Om de concurrentiepositie van onze regio te waarborgen is het van groot belang om de ontwikkeling van een samenhangend beleid op het gebied van Recreatie en Toerisme en een toename van de investering in de kwaliteit van het recreatief/toeristisch product te waarborgen. Dit zowel in relatie tot de gemeenten, als ook in relatie tot de provincie Drenthe. Een goede afstemming van het beleid is essentieel om de positie van Drenthe en Ooststellingwerf maar ook Noord-Nederland, in de recreatief/toeristische markt vast te houden.

De samenwerking tussen de binnen de sector door de overheid gefinancierde actieve organen (Marketing Drenthe, Tourist Info Drenthe en het Recreatieschap Drenthe), zal in de komende jaren dienen te worden gestimuleerd. Hierbij zullen effectiviteit en efficiency uitgangspunt moeten zijn. In de afgelopen jaren zijn hiertoe de goede stappen gezet met name op het gebied van de realisatie van het Drents Internetplatform samen met Biblionet Drenthe en Marketing Drenthe, terwijl voorts samen met provincie Drenthe en Marketing Drenthe besluiten zijn genomen voor een versterking van de onderzoeksstructuur rond toerisme.

Gelet op de veranderingen in de landbouw is de sector Recreatie en Toerisme in toenemende mate van belang voor de leefbaarheid van het platteland. Naar de toekomst toe valt het te verwachten dat mede in het licht van de crisis, Recreatie en Toerisme een nog belangrijkere bijdrage zal gaan leveren aan de Drentse economie en de werkgelegenheid. Echter ook in de toeristische sector zal de economische crisis, naar verwachting, niet zonder gevolgen blijven.

Hierdoor zijn en blijven extra investeringen in kwaliteit en verbreding van het product van groot belang. De uitkomsten van het Ecorys onderzoek 2012 naar de stand van Recreatie en Toerisme in Drenthe en Ooststellingwerf: 'Toerisme in Drenthe verdient meer....' geven

alle reden het belang van de sector en derhalve de activiteiten van het Recreatieschap Drenthe voor de economie op waarde te schatten.

Voor het verder ontwikkelen van een effectief gemeentelijk beleid is het Recreatieschap Drenthe een belangrijk en uniek instrument. Investeren in voorwaardenscheppend beleid is en blijft ook in deze economische sector van groot belang.

4. Toerisme is van belang!

Met een landelijk totaal van circa € 30 miljard aan recreatief/toeristische bestedingen is de recreatief/toeristische sector een van de belangrijkste van de Nederlandse economie. Na woning, medische zorg en voeding komt deze sector op de vierde plaats qua bestedingen.

Toerisme is ook in toenemende mate van economische betekenis voor Drenthe en voor de lokale economie. Uit het Ecorysrapport 2012: 'Toerisme in Drenthe verdient meer ...' blijkt dat in Drenthe/Ooststellingwerf € 920 miljoen wordt omgezet. Dit betekent een werkgelegenheid van zo'n 17.500 arbeidsplaatsen. Toerisme kent als een van de weinige sectoren een groei in werkgelegenheid! Ook voor de leefbaarheid van het platteland en de plattelandseconomie is Recreatie en Toerisme van belang. Veel voorzieningen als dorpswinkels en cafés zouden zonder toeristische inkomsten zijn verdwenen. De leefbaarheid van het platteland is voor een belangrijk deel te danken aan Recreatie en Toerisme.

Het is van belang dat de kwaliteit van het toeristisch product Drenthe op peil blijft en verbeterd wordt. Samenhang en herkenbaarheid ten aanzien van het recreatief/toeristisch product is essentieel. Het regionale en gemeentelijke recreatief/toeristisch product is zeer gedifferentieerd, zowel aan de aanbodzijde als aan de vraagzijde. Naast de overheid zijn er meerdere aanbieders met veelal uiteenlopende doelstellingen, commercieel en niet-commercieel, die elk weer verschillende doelgroepen bedienen. Het gaat er uiteindelijk om dat de kwaliteit van het aanbod door de gemeenten zo goed mogelijk wordt afgestemd op de wensen en behoeften van de bijbehorende doelgroepen.

Om de concurrentie met andere regio's het hoofd te kunnen bieden is een constante kwaliteitsverbetering en upgrading van het aanbod nodig. De markt is dynamisch en verlangt een proactieve opstelling. De kwaliteit van dat aanbod moet zo goed mogelijk worden afgestemd op de wensen en behoeften van de verschillende doelgroepen. Dit vraagt om voortdurende investeringsimpulsen om bij te kunnen blijven en niet achterop te raken.

Drenthe en Ooststellingwerf beschikken over voldoende potentie om – zelfs in deze crisistijden – meer dan gemiddeld te profiteren van een aantal trends op recreatief/toeristisch gebied. Dit geldt met name voor de waardering van rust en ruimte bij de verregaande verstedelijking in de Randstad en de daaruit voortvloeiende vraag naar actieve beleving van natuur en landschap. De specifieke Drentse/Ooststellingwerfse situatie, waarbij sprake is van vooral kleinere recreatief/toeristische bedrijven, maken het voor het bedrijfsleven bijzonder moeilijk snel en in voldoende mate te kunnen investeren. Zowel kwaliteit van hardware (gebouwen/voorzieningen) als software (promotie/marketing/opleidingen) vragen hierom.

Op provinciaal niveau is een actieve rol van zowel overheden als bedrijfsleven dringend gewenst. De gemeenten in Drenthe en Ooststellingwerf werken op een goede wijze samen binnen het Recreatieschap Drenthe.

De eenheid van het product als ook de samenhang in beleid en voorzieningen is essentieel. Via het Recreatieschap Drenthe wordt aan deze samenhang en samenwerking op een voor Nederland unieke wijze gestalte gegeven.

5. Slot

Gesteld mag worden dat Recreatie en Toerisme zich in hoofdzaak op gemeentelijk niveau afspeelt. (Het ontwikkelen van voorzieningen, zoals fietspaden, dagrecreatieterreinen, parkeervoorzieningen, stimuleren van evenementen en natuurbeheer). Juist Recreatie en Toerisme zijn beleidsterreinen waarbinnen gemeenten zelfsturend kunnen optreden. Wil er sprake zijn van een goed ontwikkeld toeristisch product in Drenthe, dan dient er sprake te zijn van een duidelijke samenhang en afstemming tussen de diverse gemeenten.

Uitvoering van toeristisch beleid zonder dat gemeenten zelf actief in de ontwikkeling van dit beleid participeren is niet mogelijk. Gemeenten zullen ook invloed moeten blijven uitoefenen op de besluitvorming en de activiteiten gelet op het belang van de sector voor het gemeentelijke economische en welzijnsbeleid en de betrokken gemeentelijke budgetten. Het is zaak op een actieve wijze in te blijven spelen op het toenemend economisch en maatschappelijk belang van Recreatie en Toerisme. Het Recreatieschap Drenthe is hiervoor een effectief en efficiënt instrument.

6. Voorstel

Wij stellen u voor de begroting 2015 vast te stellen.

Het Dagelijks Bestuur

Verplichte paragrafen

- 1. Weerstandsvermogen**
- 2. Financiering**
- 3. Verbonden partijen**
- 4. Grondbeleid**

1. Weerstandsvermogen

Algemeen

Onder dit begrip verstaat het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) het verband tussen weerstandscapaciteit en de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor onze financiële positie.

De huidige omvang van de algemene reserve (per 31-12-2013 € 93.463) is gezien de omvang van de activiteiten en huidige inzichten beperkt voldoende.

Balansrisico's

Dit betreft o.a. openstaande vorderingen, afschrijvingsmethodiek op activa etc. Gezien het bedrag en van welke organisatie c.q. bedrijf wij een vordering hebben openstaan, zullen deze vorderingen niet lang "openstaan" (het zijn vorderingen met een legitieme basis).

Betreffende de gehanteerde afschrijvingsmethodiek is grotendeels aansluiting gezocht bij de gemeentelijke uitgangspunten.

Gerechtelijke procedures

Op dit moment worden geen juridische procedures door of tegen de gemeenschappelijke regeling gevoerd.

Garanties

Op dit moment garanderen wij geen geldleningen die aan derden zijn verstrekt.

Onderhoud sanitaire voorzieningen ten behoeve van de recreatievaart

In het kader van de bestrijding van de legionellabacterie vindt in het seizoen periodieke controle plaats. De fysieke toestand van de gebouwen is goed.

Coördinatie/projectverantwoording en uitvoering recreatief/toeristische projecten

Ook in 2015 en volgende jaren zullen projecten in uitvoering worden genomen. Deze projecten worden administratief en financieel verantwoord via een projectenadministratie. Door regelmatig overleg tussen de projectverantwoordelijke en de projectuitvoerende (juiste toepassing van de subsidievoorwaarden en de actualiteit van de projectadministratie), worden de financiële risico's tot een minimum beperkt.

Organisatierisico's

De omvang en opbouw van de organisatie (gering aantal medewerkers) evenals de hoge werkdruk, kunnen financiële risico's tot gevolg hebben. Deze ontwikkelingen worden door het bestuur en management nauwlettend gevolgd.

De financiële zaken worden kritisch gevolgd. Indien mogelijk wordt er bezuinigd zodat de nullijn kan worden vastgehouden.

Gezien het bovenstaande kunnen wij concluderen dat wij als gemeenschappelijke regeling geen risico's lopen die van grote materiële betekenis zijn.

2. Financiering

Algemeen

Het belangrijkste thema van de wet financiering decentrale overheden (wet Fido) is het inzicht geven in de treasuryfunctie bij decentrale overheden. De doelstellingen, richtlijnen en limieten van het voorgestane beleid zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De treasuryparagraaf is één van de onderdelen waarmee de wetgever beoogd de transparantie en bestuurlijke beheersbaarheid van deze functie te bevorderen.

De wet Fido schrijft voor dat samen met de jaarstukken ook de overzichten met betrekking tot de renterisiconorm en de kasgeldlimiet bij Gedeputeerde Staten moeten worden ingediend. Vanaf 2004 is geen sprake meer van een vaste schuld (langlopende lening), een overzicht betreffende de renterisiconorm is dan ook niet van toepassing.

De kasgeldlimiet (de ruimte voor korte financiering) wordt volgens de wet Fido bij aanvang van het kalenderjaar 2014 gesteld op 8,2%. Wij streven door een actief treasurymanagement (bevoorschotting subsidies etc.) onder de kasgeldlimiet te blijven.

3. Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaats- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin het Recreatieschap Drenthe een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Het Recreatieschap Drenthe heeft 1 'verbonden partij'.

De 'verbonden partij' is de stichting Recreatievoorzieningen Drenthe. In 2008 is binnen de stichting gestart met de coördinerende taken voor de Tourist Info Drenthe in Drenthe en de gemeente Ooststellingwerf.

4. Grondbeleid

Vanaf eind 1993 heeft het Recreatieschap Drenthe gronden in bezit. Deze gronden betreffen het Regionaal Geluidsportcentrum aan de Pottendijk te Emmer-Compascuum. Het centrum omvat:

- a. een regionaal motorcrosscentrum – groot ca. 10 ha;
- b. een provinciaal schietsportcentrum – groot ca. 15 ha.

Het motorcrossgedeelte wordt beheerd en geëxploiteerd door de motorvereniging Motodrôme Emmen. Het schietsportcentrum wordt beheerd en geëxploiteerd door de stichting Schiet- en Jachtsportcentrum Emmen. De gronden zijn voor 50 jaar in erfpacht aan genoemde organisaties uitgegeven. Jaarlijks ontvangen wij hiervoor erfpachtcanons (zie programmabegroting c.q. programmarekening). Deze canons worden jaarlijks geïndexeerd.

Programmabegroting

Categorie omschrijving		Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Baten	Personeel	76.808	16.000	20.000
	Huisvesting	11.588	11.471	11.650
	Overige opbrengsten	68.665	11.500	11.500
	Projecten	62.402	p.m.	p.m.
	<i>subtotaal</i>	219.463	38.971	43.150
	Bijdrage gemeenten in exploitatie	597.232	597.256	597.241
	Fonds Recreatie en Toerisme	243.138	237.576	233.309
	<i>subtotaal</i>	840.370	834.832	830.550
	Totaal baten	<u>1.059.833</u>	<u>873.803</u>	<u>873.700</u>
Lasten	Personeel	518.558	500.296	484.566
	Huisvesting	57.475	54.508	57.045
	Onderhoud	80.788	37.500	38.500
	Overige uitgaven	13.399	11.500	11.500
	Bestuur	2.940	0	0
	Bureau	43.665	40.400	41.300
	Afschrijvingen	15.394	14.675	12.133
	Projecten	62.402	p.m.	p.m.
	<i>subtotaal</i>	794.621	658.879	645.043
	Fonds Recreatie en Toerisme	288.320	237.576	233.309
	Totaal lasten	<u>1.082.941</u>	<u>896.455</u>	<u>878.352</u>
	Saldo financieringsfunctie	1.341	3.000	1.000
	Resultaat voor bestemming	<u>-21.767</u>	<u>-19.652</u>	<u>-3.652</u>
	Onttrekkingen aan reserves:			
	Bestemmingsres. fonds R. & T.	45.182	0	0
	Bestemmingsres. personele inzet	54.273	41.852	15.852
	Bestemmingsres. vervoermiddelen	800	800	800
	Bestemmingsres. onderhoud	18.950	10.000	20.000
	Toevoegingen aan reserves:			
	Bestemmingsres. personele inzet	33.000	33.000	23.000
	Bestemmingsres. onderhoud	11.385	0	10.000
	Bestemmingsres. infrastructuur	32.792	0	0
	Resultaat na bestemming	<u>20.261</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting programmabegroting

Omschrijving	<i>Raming excl. BTW</i>	<i>Raming excl. BTW</i>
Baten		
Personeel		Totaal 20.000
Dienstverlening St. Drentse Fiets 4Daagse	6.000	
Dienstverlening St. Recreatievoorzieningen Drenthe	10.000	
Dienstverlening St. Geopark	4.000	
Dit betreft het voeren van de financiële administraties van de bovengenoemde stichtingen.		
Huisvesting		Totaal 11.650
Erfpachtcanon regionaal geluidssportcentrum Pottendijk.		
Jaarlijkse ontvangst van een erfpachtcanon van:		
Vereniging Motodrôme Emmen	2.150	
Stichting Schietsportcentrum Emmen	4.500	
Bijdrage loods uit onderhoud	5.000	
Vanuit de onderhoudskosten wordt een bijdrage gedaan voor de huur van de loods. De loods wordt gebruikt ten behoeve van de opslag voor onderhoud.		
Overige opbrengsten		Totaal 11.500
Recreatiecongres	10.000	
Recreatiesociëteit	1.500	
Bijdrage gemeenten in exploitatie		Totaal 597.241
Zie bijlage I.		
Fonds Recreatie en Toerisme		Totaal 233.309
Bijdragen gemeenten projecten Recreatie en Toerisme Zie bijlage II en II-I.		

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	Raming excl. BTW	Raming excl. BTW
Lasten		
Personeel		Totaal 484.566
<i>Salarissen en sociale lasten</i>	478.746	
Het vaste personeel bestaat uit 12 medewerkers (7,25 fte's).		
De geraamde bruto salariskosten zijn gebaseerd op de salarisschalen geldend per 1 februari 2014. Daarbij is rekening gehouden met een stijgingspercentage van 2,5 % (inschatting loonontwikkeling).		
Daarnaast is rekening gehouden met de toekenning van standaardperiodieken per 1 januari 2015.		
- Ten gunste van deze post vindt een onttrekking plaats vanuit de reserve flexibele personeelsinzet ad. 15.852.		
<i>Overige personeelskosten</i>		
Geraamd wordt:		
Kosten P&O; administratie door gemeente Assen t.b.v. 12 medewerkers	2.520	
ARBO-bijdrage voor 12 medewerkers	1.800	
Overige personeelskosten	1.500	
Huisvesting		Totaal 57.045
Huurkosten	33.630	
Energiekosten	10.000	
Onderhoud pand	1.000	
Schoonmaakkosten	3.345	
Huurkosten loods	6.070	
Overige huisvestingskosten	3.000	
Het Recreatieschap Drenthe is gevestigd in het voormalige gemeentehuis van Diever, Brink 4b.		

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	Raming excl. BTW	Raming excl. BTW
Het pand (benedenverdieping) wordt gehuurd van Vobeco beheer. Een deel wordt onderverhuurd aan de stichting Drentse Fiets 4Daagse en de stichting Recreatievoorzieningen Drenthe. De huisvestingskosten worden naar rato toegerekend. De loods (te Wijster) wordt gebruikt ten behoeve van de opslag voor onderhoudsmateriaal.		
Onderhoud		Totaal 38.500
Betreft diverse zaken (w.o. wandel- en fietsroutes, fietsknooppuntennetwerk, geoparkbebording, ATB-routes, ruiterroutesstructuur, kosten wandelvrijwilligers two's en toiletvoorzieningen). Het Recreatieschap Drenthe heeft via vele projecten een groot aantal voorzieningen gerealiseerd. Het onderhoud van een aantal daarvan komt voor rekening van het Recreatieschap Drenthe.		
Overige uitgaven		Totaal 11.500
Recreatiecongres	10.000	
Recreatiesociëteit	1.500	
Jaarlijks wordt het recreatiecongres in eigen beheer georganiseerd. De Recreatiesociëteit Drenthe is een netwerk van meer dan 100 ondernemers en medewerkers van overheidsorganisaties in de recreatiesector. Vier keer per jaar komt deze sociëteit bijeen om de samenwerking te stimuleren.		
Bestuur		Totaal 0

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	Raming excl. BTW	Raming excl. BTW
Bureau		Totaal 41.300
Portikosten	1.300	
Telefoon en fax	2.100	
Reis-, verblijf- en autokosten	8.000	
Kantoorbenodigdheden	2.500	
Kopieerkosten	1.200	
Leasekosten	1.200	
Kantinekosten	700	
Automatiseringskosten	4.000	
Documentatie en voorlichting	750	
Abonnementen/lidmaatschappen	500	
Bankkosten	450	
Verzekeringen (1)	9.000	
Accountantskosten	9.200	
Overige kosten	400	
(1) dit betreft de volgende verzekeringen:		
fraude en beroving		
aansprakelijkheidsverzekeringen		
2 dienstautoverzekeringen		
brandverzekeringen		
persoonlijke ongevallen- en ziekteverzekering		
Kapitaal (zie bijlage III)		Totaal 12.133
Afschrijvingen		
Fonds Recreatie en Toerisme		Totaal 233.309
Diverse projecten in het kader van recreatie en toerisme.		
Saldo financieringsfunctie		Totaal 1.000
Rente rekening-courant BNG		
Deze rente-opbrengst over het banksaldo is een schatting.		
Door de inwerking treding van het schatkistbankieren is de rente-opbrengst negatief bijgesteld ten opzichte van de vorige begroting.		

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	Raming excl. BTW	Raming excl. BTW
Onttrekkingen aan reserves		
Bestemmingsreserve personele inzet		Totaal 15.852
Jaarlijks wordt een bedrag van € 15.852 onttrokken aan deze bestemmingsreserve ten behoeve van een medewerker onderhoud.		
Bestemmingsreserve vervoermiddelen		Totaal 800
1/5 deel afschrijving (2015 laatste jaar)		
Bestemmingsreserve onderhoud		Totaal 20.000
In verband met extra werkzaamheden in relatie tot bewegwijzering zullen er extra materiaalkosten zijn.		
Toevoegingen aan reserves		
Bestemmingsreserve personele inzet		Totaal 23.000
Jaarlijks wordt een deel van de bijdragen van de gemeenten toegevoegd aan de bestemmingsreserve personele inzet. Hierdoor kan flexibel worden ingespeeld op benodigde arbeidskrachten ten behoeve van opkomende projecten/ontwikkelingen. Uitgangspunt is een lage vaste bemensing van het Recreatieschap Drenthe.		
Bestemmingsreserve onderhoud		Totaal 10.000
Een deel van de bijdragen van de gemeenten wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve onderhoud.		

Bijlage I

Bijdragen gemeenten 2015 in de exploitatiekosten volgens bestaande bijdrageregeling.

Gemeente:	in %	Rekening	Begroting	Begroting
		2013	2014	2015
Aa en Hunze	7,75%	43.056	43.058	43.057
Assen	7,50%	41.667	41.669	41.668
Borger-Odoorn	8,00%	44.445	44.447	44.446
Coevorden	9,25%	51.390	51.392	51.391
De Wolden	6,75%	37.501	37.502	37.501
Emmen	18,00%	100.002	100.006	100.003
Hoogeveen	8,00%	44.445	44.447	44.446
Meppel	4,00%	22.223	22.223	22.223
Midden-Drenthe	10,00%	55.557	55.559	55.557
Noordenveld	7,25%	40.278	40.280	40.279
Ooststellingwerf	7,50%	41.667	41.669	41.668
Tynaarlo	6,25%	34.723	34.724	34.723
Westerveld	7,25%	40.278	40.280	40.279
Totaal	107,50%	597.232	597.256	597.241

Bijlage II

Fonds Recreatie en Toerisme van het Recreatieschap Drenthe per 1 januari 2015

<u>Gemeente</u>	<u>Overnachtingen</u>	<u>Dagrecreatie</u>	<u>Verblijfsrecre.</u>	<u>Vast bedrag</u>	<u>Subtotaal</u>
Aa en Hunze	865.000	9.303	14.700	10.000	34.003
Assen	280.000	9.303	2.950	10.000	22.253
Borger-Odoorn	1.171.979	9.303	25.629	10.000	44.932
Coevorden	1.190.741	9.303	26.380	10.000	45.683
De Wolden	279.560	9.303	2.943	10.000	22.246
Emmen	297.358	9.303	3.210	10.000	22.513
Hoogeveen	117.512	9.303	1.175	10.000	20.478
Meppel	0	9.303	0	10.000	19.303
Midden-Drenthe	824.141	9.303	13.474	10.000	32.777
Noordenveld	200.684	9.303	2.007	10.000	21.310
Ooststellingwerf	250.214	9.303	2.503	10.000	21.806
Tynaarlo	314.994	9.303	3.475	10.000	22.778
Westerveld	785.568	9.303	12.317	10.000	31.620
Totaal	6.577.750	120.939	110.764	130.000	361.703

Vaste bijdrage dagrecreatie 120.939

Staffel aantal overnachtingen (verblijfsrecreatie)

1e 250.000	0,010
2e 250.000	0,015
3e 250.000	0,020
4e 250.000	0,030
5e 250.000	0,040
6e 250.000	0,050
7e 250.000	0,060

Vast bedrag besloten in AB vergadering d.d. 12 maart 2008

130.000

Bijlage II-I

Wijziging in verband met bezuiniging van 10%.

Gemeente	Voor bezuiniging			Bezuiniging 10% van totaal	Extra bezuiniging vaste bijdr. Fonds R&T	Na bezuiniging		
	Exploitatie- kosten	Bijdrage Fonds R&T	Totaal			Bijdrage 2015	Exploitatie- kosten	Bijdrage Fonds R&T
Aa en Hunze	43.057	34.003	77.060	7.706	2.500	66.854	43.057	23.797
Assen	41.668	22.253	63.921	6.392	2.500	55.029	41.668	13.361
Borger-Odoorn	44.446	44.932	89.378	8.938	2.500	77.940	44.446	33.494
Coevorden	51.391	45.683	97.073	9.707	2.500	84.866	51.391	33.475
De Wolden	37.501	22.246	59.747	5.975	2.500	51.272	37.501	13.771
Emmen	100.003	22.513	122.517	12.252	2.500	107.765	100.003	7.762
Hoogeveen	44.446	20.478	64.924	6.492	2.500	55.932	44.446	11.486
Meppel	22.223	19.303	41.526	4.153	2.500	34.873	22.223	12.650
Midden-Drenthe	55.557	32.777	88.335	8.833	2.500	77.001	55.557	21.444
Noordenveld	40.279	21.310	61.589	6.159	2.500	52.930	40.279	12.651
Ooststellingwerf	41.668	21.806	63.474	6.347	2.500	54.627	41.668	12.959
Tynaarlo	34.723	22.778	57.501	5.750	2.500	49.251	34.723	14.528
Westerveld	40.279	31.620	71.900	7.190	2.500	62.210	40.279	21.931
Totaal	597.241	361.703	958.944	95.894	32.500	830.550	597.241	233.309

Bijlage III

Investeringsstaat

Omschrijving	Datum	Aanschaf		Afschrijving				rest- waarde 1 januari	rest- waarde 31 dec.
		bedrag	vermeer- deringen	vermin- deringen	totaal	%	totaal per 1 januari 2015	boek- waarde 1 januari	boek- waarde 31 dec.
Vervoermiddelen									
Volkswagen 3-VLX-11	1-03-11	19.708			19.708	20,00	12.808	3.341	3.559
Volkswagen 5-VZK-31	16-10-12	20.250			20.250	20,00	7.763	3.450	9.037
Kantoorinventaris									
Kantoormeubilair	6-02-09	1.245			1.245	10,00	729	125	391
Telefooncentrale	1-10-10	11.776			11.776	10,00	5.006	1.178	5.592
Automatisering									
Server	1-10-10	19.332			19.332	20,00	16.431	2.900	0
Laptops	15-01-11	5.695			5.695	20,00	4.556	1.139	0
Totaal		78.006			78.006		47.293	12.133	18.579
								30.713	6.000

Bijlage IV

Meerjarenraming 2014-2018

	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Baten						
Personeel	76.808	16.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Huisvesting	11.588	11.471	11.650	11.883	12.120	12.363
Overige opbrengsten	68.665	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
Projecten	62.402	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
<i>Subtotaal</i>	<u>219.463</u>	<u>38.971</u>	<u>43.150</u>	<u>43.383</u>	<u>43.620</u>	<u>43.863</u>
Bijdrage gemeenten exploitatie	597.232	597.256	597.241	600.000	600.000	600.000
Fonds Recreatie en Toerisme	243.138	237.576	233.309	233.309	233.309	233.309
<i>Subtotaal</i>	<u>840.370</u>	<u>834.832</u>	<u>830.550</u>	<u>833.309</u>	<u>833.309</u>	<u>833.308</u>
Totaal baten	<u>1.059.833</u>	<u>873.803</u>	<u>873.701</u>	<u>876.692</u>	<u>876.930</u>	<u>877.171</u>
Personeel	518.558	500.296	484.566	491.834	499.212	506.700
Huisvesting	57.475	54.508	57.045	58.185	59.349	60.535
Onderhoud	80.788	37.500	38.500	32.282	23.978	15.546
Overige uitgaven	13.399	11.500	11.500	11.500	11.500	11.500
Bestuur	2.940	0	0	0	0	0
Bureau	43.665	40.400	41.300	41.300	41.300	41.300
Afschrijvingen	15.394	14.675	12.133	12.133	12.133	12.133
Projecten	62.402	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Fonds Recreatie en Toerisme	288.320	237.576	233.309	233.309	233.309	233.309
Totaal lasten	<u>1.082.941</u>	<u>896.455</u>	<u>878.352</u>	<u>880.544</u>	<u>880.781</u>	<u>881.023</u>
Saldo financieringsfunctie	1.341	3.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Resultaat voor bestemming	<u>-21.767</u>	<u>-19.652</u>	<u>-3.652</u>	<u>-2.852</u>	<u>-2.852</u>	<u>-2.852</u>
Onttrekkingen reserves:						
Bestemmingsres. fonds R en T	45.182	0	0	0	0	0
Bestemmingsres. pers. inzet	54.273	41.852	15.852	15.852	15.852	15.852
Bestemmingsres. vervoerm.	800	800	800	0	0	0
Bestemmingsres. onderhoud	18.950	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Toevoegingen reserves:						
Bestemmingsres. pers. inzet	33.000	33.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Bestemmingsres. onderhoud	11.385	0	10.000	10.000	10.000	10.000
Bestemmingsres. infrastructuur	32.792	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	<u>20.261</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>